

Centrum voľného času pri Základnej škole Jána Zemana Nová Baňa

VÝCHOVNÝ PROGRAM CENTRA VOĽNÉHO ČASU „ZEMAŇÁČIK“

Forma výchovy a vzdelávania	Denná
Výchovný jazyk	Slovenský
Druh školského zariadenia	Štátne
Dátum prerokovania s pedagogickou radou školského zariadenia	Pozri tabuľku s rokmi
Dátum prerokovania s radou školského zariadenia/radou školy	Pozri tabuľku s rokmi
Platnosť dokumentu	01. 09. 2021 – 31. 08. 2025
Zriaďovateľ	mesto Nová Baňa

Mgr. Mária Jankoveová

riaditeľka školy

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie zmien, inovácie, úpravy a pod.
Výchovný program školského zariadenia CVČ	25. 08 2021	Vytvorenie- nový.
Platnosť ŠkVP ŠKD	01. 09. 2021	
Revidovanie	22. 08. 2022	Revidovanie celého ŠkVP CVČ podľa konsolidovaného znenia.
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2022	Prerokované v PR 22. 08. 2022 Prerokované v RR 29. 09 2022
Revidovanie	22. 08. 2023 – 23. 08 2023	Revidovanie Poslania a Tematických oblastí.
Platnosť ŠkVP	01. 09. 2023	Prerokované v PR 24. 08. 2023 Prerokované v RR 12. 10. 2023

Výchovný program školského zariadenia je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie v škole na základe zákona NR SR č. 245/2008 Z.z. školský zákon. ŠkVP CVČ vydáva riaditeľka školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a v rade školy. Zriaďovateľ si môže vyžiadať od riaditeľky školy výchovný program na schválenie.

OBSAH:

1. Názov výchovného programu
2. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy
3. Formy výchovy a vzdelávania
4. Tematické oblasti výchovy
5. Výchovný jazyk
6. Výchovné štandardy
7. Výchovné osnovy

1. Názov programu

ZEMAŇÁČIK

ÚVOD

Centrum voľného času detí je dôležitý výchovný partner rodiny a školy.

- Plní vzdelávacie ciele, rozvíja nadanie detí.
- Zabezpečuje žiakom zmysluplnú náplň voľného času v dobe po vyučovaní.

Prevádzka CVČ je cca

od 13.30 hod do 15.30 hod

Centrum voľného času - poslanie:

- zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, rodičov a iných osôb do veku 30 rokov v ich voľnom čase,
- usmerňuje rozvoj záujmov detí a ostatných zúčastnených osôb, utvára podmienky na rozvíjanie a zdokonaľovanie ich praktických zručností, podieľa sa na formovaní návykov užitočného využívania ich voľného času a zabezpečuje podľa potrieb súťaže detí základných škôl,
- organizuje pravidelnú záujmovú činnosť, príležitostnú záujmovú činnosť najmä formou podujatí, súťaží, olympiád, výletov a exkurzií zameraných na rozvoj vedomostí a zručností získaných v škole, prázdninovú činnosť najmä formou táborov, odborných sústrezení a krátkodobých podujatí,
- spolupracuje s orgánom miestnej štátnej správy v školstve a s mestským CVČ pri uskutočňovaní predmetových olympiád a súťaží, podporuje prevenciu sociálno-patologických javov,
- monitoruje záujmovú činnosť,
- poskytuje informačnú a poradenskú činnosť v oblasti využívania voľného času,
- spolupracuje so školami, školskými zariadeniami a osobami, ktoré pracujú s deťmi,
- prevádzka centra je denne podľa rozvrhu výchovno-vzdelávacej činnosti,

Organizácia:

- nepľnoletá osoba sa do centra prijíma na základe písomnej žiadosti/prihlášky zákonného zástupcu,
- CVČ sa člení na záujmové útvary.

2. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy

- pomôcť deťom užitočne využívať voľný čas a aktívne oddychovať,
- rozvíjať osobnosť, záujmy a talent detí,
- podporovať tvorivosť detí,
- vytvárať podmienky na rozvoj praktických zručností detí,
- zabezpečovať rôzne súťaže na miestnej a okresnej úrovni,
- rozvíjať schopnosť detí reprezentovať seba, školu, mesto,
- pomáhať deťom pestovať a vstúpiť k celoživotnému vzdelávaniu,
- pomáhať vytvárať kladný vzťah k životnému prostrediu a jeho ochrane.

Výchovný program CVČ vychádza z cieľov a princípov výchovy a vzdelávania ustanovenými v zákone č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon), z humanistickej výchovy a z koncepcie neformálneho vzdelávania.

Výchovno – vzdelávaciu, záujmovú a oddychovú činnosť zabezpečujeme v záujmových útvaroch.

Prioritnými cieľmi činnosti CVČ je umožniť každému dieťaťu rozvíjať svoju osobnosť, záujmy, talent a potreby:

- výchovnovzdelávacou činnosťou, podľa výchovného programu CVČ
- záujmovou činnosťou,
- oddychovou činnosťou.

ZAMERANIE CVČ

V CVČ realizujeme hlavne:

- činnosť záujmovú – zameranú na rozvoj tvorivosti (výtvarné umenie, tanec, počítačové programy a aplikácie)
- činnosť športovú – zameranú na rozvoj pohybových schopností (floorball, športové hry)
- činnosť príležitostnú – zameranú na rôzne aktuálne príležitostné aktivity.

STRATÉGIE VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ ČINNOSTI

Naše pedagogické stratégie smerujú k rozvíjaniu kľúčových kompetencií, prípadne k utváraniu nových kompetencií dieťaťa súvisiacich s rozvojom schopnosti užitočne tráviť voľný čas a aktívne oddychovať.

Preferujeme:

- individuálny prístup,
- uplatňovanie zážitkových, motivačných a aktivizujúcich metód a foriem práce,
- partnerský vzťah k dieťaťu,
- humanistické hodnotenie dieťaťa.

Kľúčové kompetencie dieťaťa	Stratégie výchovnovzdelávacej činnosti
vzťah k celoživotnému vzdelávaniu	<ul style="list-style-type: none">➤ aktivujeme zvedavosť a záujem detí o nové informácie➤ tvorivými dielňami umožňujeme deťom realizovať ich vlastné a vhodné nápady➤ vedíme deti k sebahodnoteniu a vytyčovaniu si osobných cieľov➤ motivuje deti k účasti na rôznych súťažiach➤ umožňujeme deťom riešiť nové neznáme úlohy - projekty
komunikačné kompetencie	<ul style="list-style-type: none">➤ vedíme deti ku vhodnej komunikácii s ostatnými deťmi, pedagogickými zamestnancami a inými ľuďmi podporujeme deti pri primeranom využívaní všetkých dostupných foriem komunikácie➤ podporujeme kritické myslenie detí
pracovné kompetencie	<ul style="list-style-type: none">➤ trénujeme deti k samostatnosti a zodpovednosti za vykonanú prácu➤ individuálnym prístupom pomáhame deťom uvedomiť si svoje ďalšie rozvojové možnosti➤ podporujeme rozvíjanie manuálnych zručností potrebných pre praktický život
sociálne kompetencie	<ul style="list-style-type: none">➤ vytvárame podmienky pre efektívnu spoluprácu detí v skupine prostredníctvom hier, spoločných podujatí a súťaží➤ spoločnými podujatiami, súťažami, projektmi vytvárame

	situácie, ktoré dieťa učia nadväzovať medziľudské vzťahy
občianske kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ príkladmi, vysvetľovaním, hrami, diskusiou pomáhame deťom orientovať sa v základných humanistických hodnotách – pravda, zodpovednosť, tolerancia, spolupráca ➤ motivujeme deti k spolupráci na vytváraní spoločných pravidiel v záujmovom útvare ➤ učíme deti poznať a domáhať sa svojich práv kultúrnou formou ➤ vedíme deti k prirodzenej hrdosti na kultúrne pamiatky a zvyky ➤ vysvetľujeme deťom význam spolužitia s inými kultúrami ➤ v hrách vytvárame také situácie, ktoré deťom umožnia učiť sa rešpektovať názory ostatných ľudí ➤ vedíme deti k šetreniu energiami a triedeniu odpadu
kultúrne kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ spoločnými podujatiami vytvárame také situácie, kde deti môžu prezentovať a rozvíjať kultúrne prejavy v styku s ostatnými ľuďmi ➤ vlastnou tvorbou, maľovaním, kreslením učíme deti hľadať krásu v bežných každodenných veciach okolo neho ➤ ukázkami, médiami, vysvetľovaním poskytujeme deťom informácie o iných kultúrach a kultúrnych tradíciách

3. Formy výchovy a vzdelávania

Dochádzka dieťaťa je pravidelná. Výchovno-vzdelávaciu záujmovú a oddychovú činnosť realizujeme pravidelnými, priebežnými činnosťami v záujmovom útvare a jednorazovými podujatiami v CVČ.

Pedagogickí zamestnanci uplatňujú predovšetkým aktivizujúce a motivačné metódy a formy práce, spolupracujú s rodinou dieťaťa a pri organizovaní rôznych súťaží aj s pedagogickými zamestnancami škôl a iných inštitúcií.

Základnou organizačnou formou výchovy a vzdelávania v CVČ je individuálna alebo skupinová výchovno-vzdelávacia, záujmová alebo oddychová aktivita v záujmovom útvare CVČ.

4. Tematické oblasti výchovy

Ciele a obsah výchovy a vzdelávania v centre voľného času sa vymedzuje v nasledujúcich tematických oblastiach výchovy:

1. Oblasť vzdelávacia (enkulturačná/kultivujúca)
2. Oblasť spoločenská (socializačná)
3. Oblasť personalizačná (rozvoj charakteru)

Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

Oblasť vzdelávacia (enkulturačná/kultivujúca)

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je získavanie, rozširovanie a upevňovanie vedomostí a praktických zručností v oblasti vedy, kultúry, športu v prepojení na vyučovacie predmety a tak prispievať k lepšej orientácii pri príprave na vstup do sveta práce, objavovaní a rozvíjaní talentu u detí a mladých ľudí.

Ciele vzdelávacej (enkulturačnej/kultivujúcej) oblasti výchovy

1.	Upevňovať a rozširovať vedomosti a praktické zručnosti z oblasti vedy a techniky, umenia, kultúry, športu a iných oblastí podľa záujmu, potrieb a očakávaní detí, mladých ľudí a iných osôb.
2.	Objavovať a rozvíjať nadanie/predispozície pre rôzne oblasti vedy a techniky, umenia, kultúry, športu a iných oblastí.
3.	Byť schopný rozpoznať svoje predpoklady a preferencie pre vstup do sveta práce.

Spoločenská (socializačná) oblasť

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je rozvíjať kompetencie dôležité pre budovanie zdravých vzťahov jednotlivcov v rámci užšej komunity (rovesníci, priatelia) a vo vzťahuk širšej komunite (škola, sídlisko, mesto, región, štát).

Ciele spoločenskej (socializačnej) oblasti výchovy

1.	Posilňovať komunikačné zručnosti (sebaprezentácia, argumentácia a pod.) a rozvíjať efektívnu a rešpektujúcu komunikáciu.
2.	Rozvíjať zručnosti kooperácie a spolupráce.

3.	Posilňovať citlivosť, toleranciu, solidaritu a rešpektujúce správania voči znevýhodneným alebo vylúčeným skupinám.
4.	Získavať informácie a prejavovať zručnosti vedúce k posilneniu demokracie (škola, mesto, širšia komunita).
5.	Aplikovať princípy udržateľného rozvoja v praxi (príroda, spoločnosť a i.).
6.	Prejavovať ochotu a schopnosť osobne prispieť k riešeniu rôznych výziev v skupine, širšom okolí, spoločnosti a pod.

Personalizačná oblasť (rozvoj charakteru/rozvoj osobnosti)

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je budovaniu charakteru mladého človeka najmä v oblasti postojov, ktoré sú zamerané na proaktívny prístup k životu, odolnosť, flexibilitu, kritické myslenie, schopnosti rozvíjať sa a byť tvorivý pri hľadaní riešení v rôznych oblastiach života.

Ciele personalizačnej oblasti výchovy

1.	Posilňovať schopnosti usmerňovať/ovládať svoje emócie, myšlienky a správanie.
2.	Posilňovať schopnosť zvládať zmeny, neistotu a čeliť výzvam.
3.	Rozvíjať schopnosť učiť sa a chápať/oceňovať jej význam a prínos pre sebarozvoj a rozvoj ostatných.
4.	Rozvíjať schopnosť kritického posúdenia informácií pre nachádzanie inovatívnych riešení.

5. Výchovný jazyk: Slovenský

Výchovno-vzdelávacím jazykom CVČ je jazyk slovenský. Celoročná výučba prebieha v tomto štátnom jazyku.

6. Výchovné štandardy

Nadväzujú na vzdelávacie štandardy žiakov v škole a na kľúčové kompetencie dieťaťa v CVČ.

Obsahovými štandardami určujeme vedomosť, zručnosť alebo schopnosť, ktorú má dieťa ovládať a ktorú má vedieť aj prakticky používať.

Výkonovými štandardami stanovujeme kritériá úrovne zvládnutia obsahových štandardov. Sú to cieľové výstupy, ktoré má dosiahnuť dieťa na konci pobytu v CVČ alebo po absolvovaní činnosti v záujmovom útvare.

V našom CVČ sme stanovili tieto výchovné štandardy:

Vzdelávacia oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Práca s informačnými zdrojmi, sebavzdelávanie	Byť otvorený k získavaniu nových poznatkov a informácií

Spoločensko-vedná oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Spolupráca, zodpovednosť, vytváranie pozitívnej klímy v záujmovom útvare, dodržiavanie školského poriadku CVČ	Spolurozhodovať o živote v skupine
Prejavy úcty k ostatným ľuďom, čo je tolerancia	Prejavovať úctu k rodičom, starším
Práva dieťa, ľudské práva, moje práva, tvoje práva	Rozlíšiť dodržiavanie a porušovanie ľudských práv a základných slobôd
Slovensko v Európe, Slovensko vo svete, úspechy slovenských športovcov, umelcov	Prejavovať základy hrdosti k národnej a štátnej príslušnosti
Vychádzanie s ostatnými bez násilia	Rozlišovať kultúrne a nekultúrne prejavy správania sa
Správanie, ktoré konfliktu predchádza	Samostatne a kriticky riešiť jednoduché konflikty v záujmovom útvare

Pracovno-technická oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Seba-hodnotenie, minulosť, prítomnosť,	Samostatne si vytyčovať jednoduché osobné

budúcnosť	ciele
Splnenie úlohy, presnosť a čistota práce	Prejaviť osobnú zodpovednosť za vykonanú prácu
Spolupráca, vytváranie kladného vzťahu k ostatným, hrdosť na spoločný výsledok práce	Byť otvorený spolupracovať so skupinou

Esteticko-kultúrna oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Klasická hudba, výtvarné umenie, literatúra, dramatika	Prejavovať pozitívny vzťah ku klasickému umeniu
Netradičné výtvarné techniky, hudobné a umelecké činnosti	Rozvíjať svoj talent a špecifické schopnosti

Prírodovedno-environmentálna oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Pozorovanie prírody, vtákov a drobnej zvery, pozorovanie zmien v prírode, šetrenie energiami, vodou	Pomenovať základné princípy ochrany životného prostredia
Čistenie prírody, zber papiera, triedenie odpadu, využitie neekologického odpadu	Uplatňovať zručnosti pri jednoduchej činnosti na tvorbe a ochrane životného prostredia
Práca s prírodnými materiálmi, jednoduché pokusy	Byť otvorený k experimentovaniu a k hľadaniu nových poznatkov

Telovýchovná a športová oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Turistika, pingpong, floorbal, kolektívne loptové hry, vychádzky, súťaž, turnaj športové popoludnie	Relaxovať pravidelným cvičením, pohybom, rozvíjať športový talent a schopnosti
Čo je nikotín, fajčenie, alkohol, drogy a zdravie	Pomenovať škodlivosť fajčenia, alkoholu a iných drog
Otužovanie, relaxačné cvičenie, skupinové	Vyjadriť význam pravidelného pohybu a

hry, netradičné športové disciplíny	cvičenia
-------------------------------------	----------

7. Výchovné osnovy CVČ

Vzdelávacia oblasť

Cieľ	Obsah
Získavať nové poznatky a informácie	Práca s informačnými zdrojmi IKT, s encyklopédiou, slovníkom, sebvzdelávanie

Spoločensko-vedná oblasť

Cieľ	Obsah
Spolurozhodovať o živote v skupine	Spolupráca, zodpovednosť, vytváranie pozitívnej klímy v záujmovom útvare, dodržiavanie školského poriadku CVČ
Prejavovať úctu k rodičom, starším	Prejavy úcty k ľuďom starším, čo je tolerancia
Pochopiť význam dodržiavania ľudských práv a základných slobôd	Práva dieťaťa, ľudské práva, moje práva, tvoje práva, vychádzanie s ostatnými bez násilia
Posilniť základy hrdosti k národnej a štátnej príslušnosti	Slovensko v Európe, Slovensko vo svete, úspechy slovenských športovcov, umelcov, žiakov
Využívať všetky dostupné formy komunikácie	Práca s počítačom, komunikácia s internetom
Rozlíšiť kultúrne nekultúrne prejavy v správaní	Vychádzanie s ostatnými bez násilia
Vedieť samostatne a kriticky riešiť jednoduché konflikty	Správanie, ktoré konfliktu predchádza

Pracovno-technická oblasť

Cieľ	Obsah
Vytyčovať si jednoduché osobné ciele	Sebahodnotenie, minulosť, prítomnosť, budúcnosť
Porozumieť významu osobnej zodpovednosti	Splnenie úlohy, dochvilnosť, presnosť práce
Vedieť spolupracovať so skupinou	Spolupráca, vytváranie kladného vzťahu

	k ostatným, hrdosť na spoločný výsledok práce
Rozvíjať základy manuálnych, technických a športových zručností	Práca s rôznym materiálom, netradičné pracovné postupy, zhotovenie darčeka, manipulačné zručnosti, vlastná tvorba

Esteticko-kultúrna oblasť

Cieľ	Obsah
Posilniť úctu ku kultúrnym hodnotám v okolí	Ľudové tradície a zvyky, povesti, kultúrne pamiatky
Rozvíjať základy vzťahu ku klasickému umeniu	Klasická hudba, výtvarné umenie, tanec, nácvik programu, prezentácia
Rozvíjať talent a špecifické schopnosti	Netradičné výtvarné techniky, literárna a dramatická tvorba, hudobné, tanečné a športové činnosti
Rozvíjať základy tvorivých schopností a zručností	Vlastná tvorba, prezentácie
Prejavovať pozitívny vzťah k jednoduchej estetickému úprave prostredia	Netradičné ozdoby, dekorácia

Prírodovedno-environmentálna oblasť

Cieľ	Obsah
Pochopiť základné princípy ochrany životného prostredia	Pozorovanie prírody, pozorovanie zmien v prírode, šetrenie energiami, vodou
Rozvíjať zručnosti pri jednoduchej činnosti na tvorbe a ochrane životného prostredia	Čistenie prírody, zber papiera, triedenie odpadu, využitie neekologického odpadu

Telovýchovná a športová oblasť

Cieľ	Obsah
Kultivovať základné hygienické návyky	Sebaobsluha, poriadok na stole, v šatni, umývanie rúk, vetranie
Rozvíjať schopnosť relaxovať pravidelným cvičením a pohybom	Turistika, bicyklovanie, lyžovanie, plávanie, cvičenie v telocvični, stolný tenis, kolektívne športové hry

Pochopiť škodlivosť fajčenia, alkoholu a iných drog	Čo je nikotín, fajčenie, alkohol a zdravie
Pochopiť význam dodržiavania základných zásad zdravej výživy	Podstata zdravia, zodpovednosť za svoje zdravie, príčiny ochorenia, racionálna strava
Poznať základné princípy zdravého životného štýlu	Stravovacie návyky, pitný režim, striedanie práce s odpočinkom, prvá pomoc
Rozvíjať športový talent a schopnosti, rozvíjať vytrvalosť	Záujmový a športový útvar, netradičné športy

Vypracovala: PaedDr. Mariana Maslenová zástupkyňa za CVČ